

Øystre Slidre kommune

Trondheim, 03.07.2019

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/5611

Saksbehandler:
Reidar Dahl

Nasjonalparkkommuner som aktører under merkevaren "Norges nasjonalparker" Invitasjon til kommunene om å søke status som nasjonalparkkommune – ny og revidert versjon

I 2015 lanserte regjeringen merkevaren "Norges nasjonalparker". Målet er flere besøkende, bedre vern og større verdiskaping. Merkevaren innebærer en helhetlig visuell profil som skal gjøre nasjonalparkene mer gjenkjennelige og tilgjengelige. Nasjonalparkkommunene skal bruke merkevaren i profileringen av nasjonalparkene og av kommunen. Kommuner med nasjonalparkareal på land større enn 1km² er søknadsberettigede og inviteres til å søke om status som nasjonalparkkommune. I særlige tilfeller kan også andre kommuner søke om statusen.

Miljødirektoratet inviterte i brev av 15.05.2018 96 kommuner til å søke om status som nasjonalparkkommune og bli en aktør under merkevaren. Pr 1.6.2019 har 11 kommuner fått status som nasjonalparkkommune og aktør under merkevaren. Behandlingen av søknadene har avdekket behov for noen klargjøringer og justeringer, særlig kravene for å være søknadsberettiget. Omtalen av dette i søknadsprosedyrene (vedlegg 3) er justert tilsvarende. Dette brevet er en revidert versjon av invitasjonen og erstatter brev med vedlegg av 15.5.2018.

Denne invitasjonen går til de 102 kommunene som har nasjonalparkareal på land større enn 1 km² (nye beregninger januar 2019). Brevet går også til orientering til kommunene som allerede har fått status som nasjonalparkkommune uten at brevet har konsekvenser for disse.

Merkevaren "Norges nasjonalparker" og nasjonalparkkommunene

Miljødirektoratet er ansvarlig for implementeringen av merkevaren og har en koordinerende rolle på nasjonalt nivå. Den praktiske gjennomføringen av strategien er det nasjonalparkstyrene, nasjonalparkkommunene, nasjonalparklandsbyene, besøkssentrene og forvaltningsmyndighetene for andre verneområder, de såkalte "aktørene under merkevaren", som vil stå for. For å sikre et godt resultat, kreves et målrettet arbeid fra aktørene og et utstrakt samarbeid dem imellom.

Ordnningen med nasjonalparkkommuner ble etablert i 2008 og i perioden fram til 2012 fikk 34 kommuner status som nasjonalparkkommuner. Kriteriene som ble brukt ved tildeling av statusen var

i stor grad basert på nasjonalparkareal i kommunen. Disse kommunene fikk statusen for perioden fram til 2018. Den ble i 2017 forlenget til ut 2021.

Kommuner som nå får status som nasjonalparkkommune, blir også "aktør under merkevaren". Med det følger et ansvar for å innfri kravene i de nye kriteriene fastsatt i 2017, se vedleggene 1 og 2.

Et sentralt begrep i merkevarestrategien er "kundereisen". Kundereisen kan for eksempel starte når en besøkende finner informasjon på nettet, fortsetter med å besøke en nasjonalparkkommune, en nasjonalparklandsby eller et besøkssenter og drar videre til en nasjonalpark. Konseptet er at "et besøk et sted/hos en aktør fører til besøk hos en annen". Merkevaren skal være gjenkjennelig gjennom hele "kundereisen".

Kriteriene for nasjonalparkkommunene skal sikre at kommunene følger opp ansvaret og oppgavene det medfører å være en "aktør under merkevaren". Det gjelder i egen virksomhet og i samarbeidet med andre aktører under merkevaren, lokalt næringsliv og andre. Interkommunalt samarbeid med andre kommuner/nabokommuner med nasjonalparkareal angående nasjonalparkinformasjon, tilrettelegging og reiseliv er ikke et krav, men kommunene oppfordres til å etablere slikt samarbeid da det kan være en avgjørende for å etablere gode "kundereiser", samtidig som det kan gi stordriftsfordeler og bedre ressursutnyttelse.

En kommune som er godkjent som nasjonalparkkommune kan og skal bruke merkevaren i profileringen av kommunen.

Når er en kommune søknadsberettiget og når kan den søke?

Kommuner som innenfor kommunegrensene har et nasjonalparkareal på land større enn 1 km², er berettiget til å søke om status som nasjonalparkkommune og som aktør under merkevaren. Invitasjonen går til de kommunene som har slikt areal, se vedlegg 4. Informasjon om at kommuner kan søke om status som nasjonalparkkommune, vil også bli lagt ut på Miljøkommune.no.

Søke om status som nasjonalparkkommune kan kommunen gjøre når kommunestyret har gjort vedtak om at kommunen skal oppfylle kriteriene for nasjonalparkkommuner.

I særlige tilfeller kan kommuner som ikke tilfredstiller kravet til nasjonalparkareal søke om status som nasjonalparkkommune. Kommunen må da be Miljødirektoratet om en vurdering av om det er andre forhold som gjør at de likevel kan søke. Ett forhold som kan åpne for det, er om kommunen har en viktig innfallsport til en nasjonalpark. Det kan også være andre.

I vedlegg 3 fremgår hva søknaden skal inneholde og gangen i behandlingen av søknader. Miljødirektoratet vil behandle søknadene fortløpende. Søknader fra kommuner som i dag er nasjonalparkkommuner og søknader fra kommuner som ikke er det, vil bli behandlet på samme måte.

Vedlegg:

1. Kriterier for nasjonalparkkommuner for å være aktør under merkevaren "Norges nasjonalparker"
2. Brev fra Miljødirektoratet av 31.5.17: Kriterier for nasjonalparkkommuner for å være aktører under merkevaren "Norges nasjonalparker"

3. Prosedyrer vedrørende søknad om status som nasjonalparkkommune - revidert versjon juni 2019
4. Kommuner med nasjonalparkareal større enn 1 km², status 3.6.2019

Nyhetsmelding fra KLD 13.04.2015: Ny merkevare- og kommunikasjonsstrategi for Norges nasjonalparker: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/ny-merkevare--og-kommunikasjonsstrategi-for-norges-nasjonalparker/id2405689/>

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Reidar Dahl
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Norges nasjonalparkkommuner Brubakken 2 2688 LOM

Vedlegg

- 1 Kriterier for nasjonalparkkommuner for å være aktører under merkevaren Norges nasjonalparker
- 2 Kriterier for nasjonalparkkommuner for å være aktører under merkevaren Norges nasjonalparker, brev datert 31 mai 2017
- 3 Prosedyrer
- 4 Kommuner med nasjonalparkareal større enn 1 km² status 010619